

Uchwała Nr 35/192/2014
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi
z dnia 27 listopada 2014 r.

w składzie

1. Ryszard Paweł Krawczyk	9. Agnieszka Kamyczek - Maszewska
2. Beata Kaczmarek	10. Józefa Lucyna Michejda
3. Ewa Śpionek	11. Bogusław Wenus
4. Iwona Kopczyńska	12. Grażyna Kos
5. Anna Kaźmierczak	13. Barbara Polowczyk
6. Wojciech Newereńczuk	14. Paweł Dobrzyński
7. Paweł Jaśkiewicz	15. Małgorzata Michałek
8. Bogdan Łągwa	16. Roman Drozdowski

Po rozpoznaniu w dniu 27 listopada 2014 roku uchwały Nr XLVI/267/2014 Rady Gminy Sieradz z dnia 27 października 2014 r. w sprawie określenia zasad udzielania dotacji celowych na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, położonych na obszarze Gminy Sieradz nie stanowiących jej własności, która wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi w dniu 13 listopada 2014 roku, działając na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity Dz.U. z 2012 roku, poz. 1113 z późn.zm.) oraz art. 91 ust.1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz.U. z 2013 roku, poz. 594 z późn.zm.),

Kolegium uchwala, co następuje:

Stwierdza się nieważność uchwały Nr XLVI/267/2014 Rady Gminy Sieradz z dnia 27 października 2014 r. w sprawie określenia zasad udzielania dotacji celowych na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, położonych na obszarze Gminy Sieradz nie stanowiących jej własności z powodu naruszenia prawa tj. art.71 ust.1 i art. 77 w związku z art. 81 ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U.Nr 162, poz. 1568 z późn.zm.)

U Z A S A D N I E N I E

Na posiedzeniu w dniu 27 listopada 2014 roku, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi wszczęło postępowanie nadzorcze wobec uchwały Nr XLVI/267/2014 Rady Gminy Sieradz z dnia 27 października 2014 r. w sprawie określenia zasad udzielania dotacji celowych na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, położonych na obszarze Gminy Sieradz nie stanowiących jej własności.

Podstawą do podjęcia przedmiotowej uchwały jest przepis art. 81 ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. W świetle tego przepisu, w trybie określonym odrębnymi przepisami dotacja na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru może być udzielona przez organ stanowiący gminy, powiatu lub samorządu województwa na zasadach określonych w podjętej przez ten organ uchwale (ust.1 art.81 ustawy). Dotacja, w zakresie określonym w art. 77, może być udzielona w wysokości do 100% nakładów koniecznych na wykonanie przez wnioskodawcę prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru (ust.2 art.81 ustawy). Zakres podmiotów, którym może być udzielona dotacja określa przepis art. 71 ust.1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Zgodnie z tym przepisem, w zakresie sprawowania opieki nad zabytkami osoba fizyczna lub jednostka organizacyjna posiadająca tytuł prawny do zabytku wynikający z prawa własności, użytkowania wieczystego, trwałego zarządu, ograniczonego prawa rzeczowego albo stosunku zobowiązaniowego finansuje prowadzenie prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych przy tym zabytku.

Rada Gminy Sieradz w badanej uchwale określiła krąg podmiotów, którym może być udzielona dotacja na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytku. Zgodnie z § 2 ust.1 uchwały, dotacja może być udzielona każdemu podmiotowi będącemu właścicielem lub posiadaczem zabytku, a także podmiotowi, który do tego zabytku posiada tytuł prawny wynikający z użytkowania wieczystego, ograniczonego prawa rzeczowego, trwałego zarządu albo stosunku zobowiązaniowego. W ocenie Kolegium Izby, katalog podmiotów uprawnionych do ubiegania się o udzielenie dotacji, wynikający z powyższej regulacji jest niezgodny z dyspozycją, wynikającą z art. 71 ust.1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. W świetle tego przepisu prawa, nie ma znaczenia status prawny dysponenta zabytku, tylko to czy przysługuje mu określony tytuł prawny do zabytku, wynikający z tytułów określonych w tym przepisie. Tymczasem z regulacji zawartej w uchwale wynika, że katalog podmiotów, które mogą ubiegać się o dotację, oprócz podmiotów mających tytuł prawny do zabytku, został rozszerzony o podmioty legitymujące się statusem posiadacza, który nie zawsze posiada tytuł prawny do zabytku. Zgodnie z art. 336 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny (tekst jednolity Dz.U.z 2014 roku, poz.121) posiadaczem rzeczy jest zarówno ten, kto nią faktycznie włada jak właściciel (właściciel samoistny), jak i ten, kto nią faktycznie włada jak użytkownik, zastawnik, najemca, dzierżawca lub mający inne prawo, z którym łączy się określone władztwo nad cudzą rzeczą (posiadacz zależny). Zatem jak z powyższego wynika, posiadanie nie może być utożsamiane z tytułem prawnym. Wobec tego krąg podmiotów, które mogą występować o udzielenie dotacji, o których mowa w § 2 ust.1 uchwały, nie jest tożsamy z katalogiem podmiotów określonych w art. 71 ust.1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

W §3 uchwały Rada Gminy określiła, jaki rodzaj prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych może być sfinansowany z dotacji udzielonej przez jednostkę samorządu terytorialnego. Katalog tych prac i robót został określony w art. 77 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Rada Gminy Sieradz, ustalając zakres prac i robót, o którym mowa w art. 77 ustawy pominęła nakłady konieczne na „odnowienie lub całkowite odtworzenie zewnętrznych drzwi”.

Zdaniem Kolegium nie jest dopuszczalne ograniczanie w drodze uchwały prac przy zabytku, w stosunku do katalogu określonego w art. 77 ustawy. Przedmiotowy katalog winien być zgodny ze wskazaną wyżej normą, a uchwała organu stanowiącego gminy winna zawierać możliwość udzielania dotacji na pełen zakres prac określonych przepisem art. 77 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia, Kolegium stwierdza, że badana uchwała została podjęta z naruszeniem art. 71 ust.1 i art. 77 w związku z art. 81 ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Od uchwały Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi. Skargę wnosi się do Sądu za pośrednictwem Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi w terminie 30 dni od dnia doręczenia skarżącemu uchwały.

Przewodniczący Kolegium

**Prezes RIO w Łodzi
Ryszard Krawczyk**